

NAZIV PREDMETA		Ekonomika osiguranja																									
Kod	EUBD25	Godina studija		1.																							
Nositelj/i predmeta	Prof. dr. sc. Marijana Čurak i izv. prof. dr. sc. Sandra Pepur	Bodovna vrijednost (ECTS)		5																							
Suradnici	Dujam Kovač, mag. oec.	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)		P	S	V	T																				
Status predmeta	Obvezni	Postotak primjene e-učenja		26 20%																							
OPIS PREDMETA																											
Ciljevi predmeta	Pružiti znanja koja će omogućiti kritičko prosuđivanje proizvodnih i funkcionalnih sadržaja društava za osiguranje i tržišta osiguranja, aktuarske izračune te ocjenu regulacije društava za osiguranje.																										
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Preduvjeti za upis propisani su Statutom Ekonomskog fakulteta, te Pravilnikom o studiju i studiranju.																										
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	<p>Ishod učenja predmeta: Kritički prosuditi proizvodne i funkcionalne sadržaje društava za osiguranje i tržišta osiguranja, utvrditi odgovarajuće aktuarske izračune i ocijeniti regulatorne sadržaje funkcioniranja društava za osiguranje.</p> <p>Pojedinačni ishodi učenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utvrditi determinante ponude osiguranja i potražnje za osiguranjem i procijeniti karakteristike strukture tržišta osiguranja. 2. Ocijeniti proizvodne sadržaje društava za osiguranje. 3. Prosuditi o funkcionalnim sadržajima društava za osiguranje. 4. Na temelju aktuarskih izračuna procijeniti premiju osiguranja. 5. Argumentirati postojanje regulacije i ocijeniti pravne i regulatorne aspekte funkcioniranja društava za osiguranje. 																										
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnicima nastave	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Predavanja</th><th colspan="2">Vježbe</th></tr> <tr> <th>Tema</th><th>Sati</th><th>Tema</th><th>Sati</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Potražnja za osiguranjem: rizici, odlučivanje u situacijama neizvjesnosti, koncept korisnosti, bihevioralni pristup.</td><td>2</td><td>Zadaci u vezi odlučivanja o kupnji osiguranja.</td><td>2</td></tr> <tr> <td>Ponuda osiguranja: model udruživanja i diversifikacije. Oblici organiziranja ponude osiguranja.</td><td>2</td><td>Odrednice potražnje za životnim i neživotnim osiguranjem. Zadaci u vezi udruživanja rizika.</td><td>2</td></tr> <tr> <td>Životna osiguranja: osiguranja života i rentna osiguranja.</td><td>2</td><td>Studije slučaja – životno osiguranje. Jednokratne neto-premije. Izlaganje seminarskog rada.</td><td>2</td></tr> </tbody> </table>							Predavanja		Vježbe		Tema	Sati	Tema	Sati	Potražnja za osiguranjem: rizici, odlučivanje u situacijama neizvjesnosti, koncept korisnosti, bihevioralni pristup.	2	Zadaci u vezi odlučivanja o kupnji osiguranja.	2	Ponuda osiguranja: model udruživanja i diversifikacije. Oblici organiziranja ponude osiguranja.	2	Odrednice potražnje za životnim i neživotnim osiguranjem. Zadaci u vezi udruživanja rizika.	2	Životna osiguranja: osiguranja života i rentna osiguranja.	2	Studije slučaja – životno osiguranje. Jednokratne neto-premije. Izlaganje seminarskog rada.	2
Predavanja		Vježbe																									
Tema	Sati	Tema	Sati																								
Potražnja za osiguranjem: rizici, odlučivanje u situacijama neizvjesnosti, koncept korisnosti, bihevioralni pristup.	2	Zadaci u vezi odlučivanja o kupnji osiguranja.	2																								
Ponuda osiguranja: model udruživanja i diversifikacije. Oblici organiziranja ponude osiguranja.	2	Odrednice potražnje za životnim i neživotnim osiguranjem. Zadaci u vezi udruživanja rizika.	2																								
Životna osiguranja: osiguranja života i rentna osiguranja.	2	Studije slučaja – životno osiguranje. Jednokratne neto-premije. Izlaganje seminarskog rada.	2																								

	Proizvodi neživotnog osiguranja.	2	Studije slučaja – neživotno osiguranje. Obročne neto premije. Bruto premije. Izlaganje seminar skog rada.	2
	Pretpostavke savršene konkurenčije na tržištu osiguranja. Oblici tržišnih nesavršenosti. Čimbenici oblikovanja cijena.	2	Zadaci o utjecaju tarifiranja na promjene na tržištu osiguranja. Izlaganje seminar skog rada.	2
	Ugovor o osiguranju. Načela ugovora.	2	Primjeri franšize, podosiguranja, osiguranja na prvi rizik i suosiguranja. Izlaganje seminar skog rada.	2
	Ekonomika posredništva u prodaji osiguranja.	2	Distributeri u osiguranju. Terenska nastava	2
	Preuzimanje rizika i utvrđivanje cijene osiguranja. Troškovi poslovanja društava za osiguranje.	2	Utvrđivanje performansi iz poslova preuzimanja rizika u osiguranju. Izlaganje seminar skog rada.	2
	Oblikovanje izvora sredstava osiguratelja: kapital i pričuve.	2	Utvrđivanje matematičke pričuve. Određivanje pričuva za prijenosne premije i pričuva šteta. Izlaganje seminar skog rada.	2
	Raspodjela rizika osiguratelja: suosiguranje, reosiguranje, alternativni oblici transfera rizika.	2	Primjeri proporcionalnih i neproporcionalnih reosiguranja. Izlaganje seminar skog rada.	2
	Ulaganja društava za osiguranje.	2	Kamatna imunizacija. Odabir optimalnog portfelja. Izlaganje seminar skog rada.	2
	Likvidacija štete: osigurnina, organizacija i faze u postupku likvidacije štete.	2	Studije slučaja – Likvidacija štete. Izlaganje seminar skog rada.	2
	Regulacija osiguranja: nesavršenosti tržišta i razlozi regulacije, područja regulacije.	2	Regulacija solventnosti. Izlaganje seminar skog rada.	2
Vrste izvođenja nastave:	☒ <u>predavanja</u> ☒ <u>seminari i radionice</u> ☒ <u>vježbe</u> ☐ <u>on line</u> u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☒ <u>terenska nastava</u>		☐ samostalni zadaci ☐ multimedija ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☒ <u>studija slučaja</u> ☐ gostujuće predavanje ☐ (ostalo upisati)	

Obveze studenata	Obveze studenata za stjecanje prava na potpis: redovito pohađanje nastave (za redovite studente: minimalno 60% predavanja i 60% vježbi; za izvanredne studente: polovica od uvjeta definiranog za redovite studente) te uspješno izrađen i prezentiran seminarски rad.					
Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>):	Pohađanje nastave	0,7	Istraživanje		Praktični rad	
	Eksperimentalni rad		Referat		Samoevaluacijski testovi	
	Esej		Seminarski rad	0,8	Studija slučaja	
	Kolokviji	3,5*	Usmeni ispit		(Ostalo upisati)	
	Pismeni ispit	3,5*	Projekt		(Ostalo upisati)	
Ocenjivanje i vrijednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	<p>Tijekom semestra bit će organizirana dva kolokvija u obliku pisanih provjera znanja. Prvom kolokviju mogu pristupiti svi studenti upisani na predmet. Uvjet za pristupanje drugom kolokviju je minimalno ostvarenih 55 bodova na prvom kolokviju. Konačna ocjena ostvarena na kolokvijima određena je prosječnim brojem bodova ostvarenim na oba kolokvija. Alternativno, studenti mogu ostvariti ocjenu putem pismenog ispita tijekom ispitnog roka.</p> <p>Pisane provjere znanja sastoje se od 10 pitanja, od kojih 5 obuhvaća pitanja iz teorijskog dijela gradiva i 5 iz dijela koji se odnosi na računske zadatke. Točan odgovor na pitanje iz gradiva koji se odnosi na teoriju vrednuje se s 12 bodova, a na pitanje koji se odnose na računski zadatak s 8 bodova. Bodovni pragovi i odgovarajuće ocjene za pisane provjere znanja: 0-54 boda = nedovoljan (1); 55-69 bodova = dovoljan (2); 70-79 bodova = dobar (3); 80-89 bodova = vrlo dobar (4) i 90-100 bodova = izvrstan (5). Pri tome, za pozitivnu ocjenu student mora ostvariti minimalno 33 boda na pitanja iz gradiva koji se odnosi na teoriju i 22 boda na pitanja iz gradiva koji se odnosi na računske zadatke.</p> <p>Izrada i izlaganje seminarskog rada je obvezno za studente te se vrednuje do 10 bodova.</p> <p>Temeljem aktivnosti na nastavi, student može ostvariti do 5 dodatnih bodova.</p> <p>*Student koji ostvari minimalno 55 bodova na svakom od kolokvija ne treba pristupiti završnom pisanom ispitu.</p>					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov			Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	
	Andrijašević, S., Petranović, V. (1999.): <i>Ekonomika osiguranja</i> , Alfa, Zagreb.			3		
	Ćurak, M., Jakovčević, D. (2007.): <i>Osiguranje i rizici</i> , RRIF plus, Zagreb.			11		
	Ćurak, M., Kovač, D. (2023.-2024.): <i>Ekonomika osiguranja</i> , nastavni materijali na Moodle stranicama kolegija.				x	

	<p>Beck, T. and I. Webb (2003.): <i>Economic, Demographic, and Institutional Determinants of Life Insurance Consumption across Countries</i>, The World Bank Economic Review, Vol. 17, No. 1, str. 51-88.</p> <p>Ćurak, M. (2004.): <i>Transformacija društava za uzajamno osiguranje u dionička društva za osiguranje</i>, Osiguranje - hrvatski časopis za teoriju i praksu osiguranja, br. 11, str. 8-13.</p> <p>Ćurak, M., Kljaković-Gašpić, M. (2011.): <i>Economic and Social Determinants of Life Insurance Consumption – Evidence from Central and Eastern Europe</i>, The Journal of American Academy of Business, Cambridge, Vol. 16, No. 2, str. 216-222.</p> <p>Ćurak, M., Kovač, D. (2020.): <i>Upravljanje rizicima društava za neživotno osiguranje i reosiguranje primjenom tehnike sekuritizacije</i>, Ekonomski vjesnik, Vol. 33, No. 1, 2020., str. 287.-303.</p> <p>Ćurak, M., Pojatina, D. (2004.): <i>Bankoosiguranje – novi izazov</i>, u knjizi: <i>Suvremena finansijska pitanja i izazovi razvitka hrvatskog finansijskog sektora</i>, (urednici: prof. dr. sc. Ivan Lovrinović i prof. dr. sc. Ljiljana Vidučić), Ekonomski fakultet Split, Ekonomski fakultet Zagreb, Split, str. 57-71.</p> <p>Ćurak, M., Utrobičić, M., Kovač, D. (2014.): <i>Firm Specific Characteristics and Reinsurance – Evidence from Croatian Insurance Companies</i>, Ekomska misao i praksa, Vol. XXIII, No. 1, str. 29-42.</p> <p>Gründl, H., Dong, M. I., Gal, J. (2016.): <i>The evolution of insurer portfolio investment strategies for long-term investing</i>, OECD Journal: Financial Market Trends, Vol. 2016, No. 1, str. 1-55.</p> <p>Harrington, S. E., Niehaus, G. R. (2004.): <i>Risk Management and Insurance</i>, McGraw-Hill.</p> <p>Njegomir, V. (2018.): <i>Upravljanje rizicima u osiguranju i reosiguranju</i>, Tectus, Zagreb.</p> <p>Outreville, J. F. (2013.): <i>The Relationship Between Insurance and Economic Development: 85 Empirical Papers for a Review of the Literature</i>, Risk Management and Insurance Review, Vol. 16, No. 1, str. 71-122.</p> <p>Rejda, G. E., (2010.): <i>Principles of Risk Management and Insurance</i>, Prentice Hall.</p> <p>Šain, Ž., (2010.): <i>Aktuarski modeli životnih osiguranja</i>, I i II dio, Ekonomski fakultet, Sarajevo.</p> <p>Ostali izvori:</p> <p>European Insurance and Occupational Pensions Authority, https://eiopa.europa.eu/ Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga, http://www.hnb.hr/ Hrvatski ured za osiguranje, http://www.huo.hr/ Insurance Europe, https://www.insuranceeurope.eu/ Narodne novine, https://www.nn.hr/ Osiguranje, http://osiguranje.hr/ SwissRe, http://www.swissre.com/</p>
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Praćenje pohađanja nastave i uspješnosti izvršenja ostalih obveza studenata (nastavnik) • Nadzor izvođenja nastave (prodekan za nastavu) • Analiza uspješnosti studiranja po svim predmetima studija (prodekan za nastavu) • Studentska anketa o kvaliteti nastavnika i nastave za svaki predmet studija (UNIST, Centar za unaprjeđenje kvalitete)

	<ul style="list-style-type: none"> Ispitom koji provodi predmetni nastavnik provjeravaju se svi ishodi učenja predmeta. Periodično se vrši provjera sadržaja ispita, temeljem koje se utvrđuje primjerenost načina provjeravanja ishoda učenja (prodekan za nastavu)
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	